

Отговори на Явор Гърдев (t.a.g.)

Участвате ли в някакви професионално-творчески организации? Ако да - защо, ако не - защо?

Да. Член съм на творческата организация Triumviratus Art Group (t.a.g.) и на професионално-творческата организация Българска Асоциация на Режисьорите в Театъра (Б.А.Р.Т.). Смятам, че с участието си в такива формирания пряко допринасям за повишаването на социалната култура в българското общество и практически го съ-изграждам като гражданско такова.

С кои ваши колеги бихте работили в рамките на даден проект?

Твърде общ въпрос, за да получи какъвто и да било отговор: В рамките на какъв проект? Кой е даденият проект и къде именно е даден?

Чувствате ли се част от определена творческа група?

Чуствам се, да.

С един определен екип ли работите или всяко представление се изгражда от различни професионалисти?

Имам предпочитан постановъчен екип, от което обаче не следва, че не бих работил и с друг. Останалите участници в проектите ми се менят.

Какво значи да си професионалист във Вашата област?

Да ти плащат за това, което правиш, а не да си плащаш, за да го правиш. Да се задоволим с този формален белег за професионализъм. Що се отнася до етическите стандарти на професионализма, те са тема на дълъг и задълбочен разговор. Етически стандарти за професионализъм в нашия бранш в България не са изискуеми, иначе браншът щеше да е 20 пъти по-малък, отколкото е.

Считате ли, че има условия за професионализъм във Вашата област в България?

Не. Напротив има прекрасни условия за пълна депрофесионализация.

Вие лично удовлетворен ли сте от статуса на професията си?

Ни най-малко.

Кои бихте определили като авторитети във Вашата професия?

Ромео Кастелучи.

Каква е целта на това, с което се занимавате, какво бихте искали да постигнете?

Аз съм човек, чийто жизнен проект, е постигането на смисъла от самото съществуване. В този смисъл и театралната ми дейност е пряко свързана с това. Независимо от медията, която използвам, за да артикулирам копнежите си – театър, философски текстове, афористични текстове, видео, акустични акции, аз се опитвам да постигам смисъла на самото съществуване.

От коя концепция за театър се чувствате повлиян (Ви е близка)?

Тази на Антонен Арто с производните ѝ, една от които е и моята собствена – за екстатичния театър.

Има ли изкуството роля според Вас?

Има роля. Главна, но облечена в костюм на поддържаща.

Как “поставяте” публиката във Вашите спектакли? Каква е нейната позиция?

Поставям я на тръни, седенето на които да предизвиква смесица от удоволствие и болка по едно и също време.

Кой посещава Вашите спектакли? Как реагират хората на това, което им казвате (ако въобще им говорите☺)?

Моите спектакли се посещават най-вече от хора, склонни към авторефлексия, към самоосмислянето си в света.

Може ли да се каже, че човекът на изкуството е интелектуалец? Ако да - защо, ако не - защо /Какво разбирате под интелектуалец?/ Говори се, че има леви и десни интелектуалци? Считате ли, че има нещо такова?

Човекът на изкуството може да бъде интелектуалец, както и обратното – интелектуалецът може да бъде човек на изкуството. И двете са възможни, но не са задължителни. Има чудесни хора на изкуството, които не са интелектуалци, както и интелектуалци, които не са никакви хора на изкуството. Във всички случаи, човекът на изкуството не е просто по презумпция интелектуалец. Нито обратното. Леви и десни интелектуалци има, но те могат да бъдат определени като такива само в скалата на системи от установени вече обществено-политически ценности, каквито са западно-европейската и северно-американската системи. В тепърва оформящи се системи на обществено-политически ценности това не е валидно деление, доколкото става дума за защита на много по-различни каузи. Аз самият, ако функционирах в установен (да речем, западно-европейски контекст), щях да определям себе си като лев интелектуалец. Тук съм дясно-центрист, доколкото съдействам за появата на една непоявила се още обществено-политическа нормалност.

Бихте ли се ангажирали с определена груповата позиция за налагане на вашите (определени) естетически (и други) разбирания?

Бих. Аз съм социално същество. Осъзнавам го и си го признавам. Разбира се, в онази степен, в която това не засяга драстично жизнената ми нужда от индивидуална свобода.

Можете ли да влияете върху вземането на решения в областта на културата на държавно ниво – в план, който Ви интересува и засяга?

Ако трябва да бъде честен, засега по-скоро не мога. Ако трябва да продължа да бъде честен обаче, в момента, в който реша, че достатъчно силно го искам, веднага бих могъл. Ако трябва да отида докрай в честността обаче, много силно се съмнявам, че всъщност толкова много ми се иска да влияя.

Може ли нещо да се промени в областта на културната политика?

Разбира се, че може, но и разбира се, че докато системата не рухне окончателно, нищо няма да се промени. Не защото не се знае как това трябва да стане, а защото това е свързано с определени социални жертви и всички по инерция с пълно гърло ще пицят до Бога. Но аз съм спокоен, защото така или иначе, само след няколко години повечето от нас, просто няма да имат(-ме) обективната възможност да се занимават(-ме) с това, с което се занимават(-ме) сега. Така че предстои едно масово преквалифициране. Ние просто сме твърде много, за да може всичките да си упражняваме професията добре и да живеем добре в резултат от това упражняване на професията.

Какво мислите за мултиарт формациите? Има ли въобще такива в България? Да, има. Формацията, в която аз участвам *Triumviratus* - е точно такава. Мисля им доброто, освен ако това *multi* разбира се, не служи да скрие същинска некомпетентност, в която и да е от частните арт-сфери.

Как се финансират Вашите спектакли? Това обвързва ли Ви с определени условия или се чувствате "свободен творец"?

Финансират се трудно, защото са скъпи. А са скъпи, защото уважават публиката си и не признават бедността като оправдание на лошото качество. Те или съществуват във вида, в който са замислени, или изобщо не съществуват. Средни и компромисни решения, както и оправдания с нищожността на бюджетите, самият аз не признавам.